

# Sairaanhoidajien koulutussäätiö – hoitotieteen tutkimuksen tukija

## HELENA LEINO-KILPI

sairaanhoidaja, professori (emerita)  
Sairaanhoidajien koulutussäätiö,  
hallituksen jäsen

## SIRPA LUUKKAINEN

sairaanhoidaja, THM  
Sairaanhoidajien koulutussäätiö,  
hallituksen puheenjohtaja

## MARKETTA KUPIAINEN

sairaanhoidaja, THM  
Sairaanhoidajien koulutussäätiö,  
hallituksen jäsen

## LAURI KUOSMANEN

sairaanhoidaja, dosentti  
Sairaanhoidajien koulutussäätiö,  
hallituksen varapuheenjohtaja

Sairaanhoidajien koulutussäätiö (SHKS) perustettiin 80 vuotta sitten, vuonna 1944. Alkupääoman säätiölle lahjoitti silloinen lääkintöhallituksen sairaanhoidajakoulutuksen tarkastaja Venny Snellman, joka oli tunnettu ennaltaehkäisevän hoitotyön ja sairaanhoidajakoulutuksen kehittämisestä. Hoitotyön opetusta hän kehitti oppikirjojen julkaisua edistämällä sekä vaikuttamalla opiskelijoiden työ- ja harjoitteluoloihin. Säätiön ensisijaisena tavoitteena oli alkuvuosina opimateriaalien ja julkaisujen edistäminen koulutuksen käyttöön. Myöhemmin vuosina toiminnan keskipisteeksi muodostui tukea ja edistää hoitotyön koulutusta sekä ammatillista toimintaa jakamalla vuotuisia apurahoja hoitotieteellisiin tutkimuksiin ja hoitotyön käytännön ja koulutuksen kehittämishankkeisiin sekä järjestämällä erilaisia tilaisuuksia. (Lukana, 2016)

Juhlavuoden 2024 keväällä säätiö järjesti *SHKS 80 v – Tuki suomisen hoitotyölle* -kutsuseminaarin, johon kutsuttiin säätiön apurahojen saajat neljältä viimeiseltä vuodelta. Tavoitteena oli välittää tietoa apurahojen merkityksestä sekä kannustaa tutkijoita apurahojen hakuun. Juhlavuoden kunniaksi jaettiin Vuoden 2024 tutkija -tunnustuspalkinto, jonka sai TtT, post doc -tutkija Anndra Parviainen Itä-Suomen yliopistosta. *SHKS 80 -Juhlagaala* pidettiin marraskuussa. Gaalan yhteydessä julkistettiin Vuoden 2024 Venny-tunnustuspalkinnon saaja, professori emerita

ta Leena Salminen Turun yliopiston hoitotieteen laitokselta ja viisi SHKS:n ansiomitalin saajaa. Vuodelle 2025 myönnettyjen *Apurahojen jakotilaisuus* pidetään joulukuussa uusille apurahojen saajille. Tapahtumien lisäksi SHKS on juhlavuotenaan esitellyt toimintaansa alan ammatti- ja tiedelehdissä (Kuosmanen ym., 2024; Luukkainen ym., 2024).

Apurahojen jaossa säätiö pyrkii huomioimaan tutkijoiden urapolun alkuvaihetta jakamalla apurahoja tohtorikoulutusta suorittaville ja vuodesta 2001 alkaen myös post doc-vaiheen tutkijoille. Monelle aloittelevalle tutkijalle SHKS:n apuraha saattaa olla ensimmäinen ja edistää osaltaan apurahojen saamista muiltakin rahoittajilta. Säätiön huolellinen taloudenhoito, harkittu strategia, sijoitustoiminnan seuranta ja asiantuntijaosaamisen hyödyntäminen ovat mahdollistaneet pitkäjänteisen tukitoiminnan. Viimeisen 10 vuoden aikana on jaettu 10–20 väitöskirja-apurahaa ja 6–10 post doc-apurahaa, jaettavan apurahan vaihdellessa vuosittain 100 000 ja 200 000 euron välillä. (Sairaanhoidajien koulutussäätiö, 2024)

Apurahoista päättää säätiön hallitus, joka käyttää päätöksenteon tukena ulkopuolisia hoitotieteen alan asiantuntijoita. Asiantuntijat tekevät itsenäistä arviointityötä ja antavat jokaisesta hakemuksesta säätiön hallitukselle arvion perustuen apurahahaun yhteydessä julkaistuihin myöntökriteereihin.

Apurahoja on kohdennettu ajankohtaisiin teemoihin ja määrävuosittain koulutuksen tutkimukseen säadekirjan alkuperäiseen tar koitukseen perustuen. Vuosittain valmistuu 2–3 SHKS:n rahoittamaa väitöskirjaa. Apu- rahoja on alusta alkaen ollut haettavana myös kehittämishankkeisiin, joihin säätiö toivoo tulevaisuudessa saavansa enemmän- kin hakemuksia.

SHKS pyrkii edistämään terveydenhuol- toon, näyttöön perustuvaan hoitotyöhön ja hoitotieteeseen liittyviä asioita yhteiskun- nassa. Tavoitteena on säätiön tunnettuus ak- tiivisena ja hyvämaineisena toimijana, hoi- totieteellisen tutkimuksen tukijana ja kou- lutuksen kehittäjänä. Tavoitteen saavuttami- seksi säätiö osallistuu erilaisten työryhmien ja neuvottelukuntien työhön sekä järjestää ajankohtaisia asiantuntijaseminaareja. Semi- naarit ovat tärkeitä yhteistyötilaisuuksia näyttöön perustuvan toiminnan edelleen ke- hittämiseksi.

Tulevaisuudessa hoitotieteellisen tutki- muksen tarve tulee kasvamaan. Tutkimus- tarve liittyy erityisesti pitkäaikaisiin terveys-

ongelmiin, joiden kanssa selviytymiseen hoitotiede tuottaa tietoa. Väestön sosiode- mografinen muutos lisää hoitotyön keinoin autettavien kansalaisten määrää ja edellyt- tää vaikuttavuustutkimusta. Myös terveyden- huollon työelämän muutokset tuottavat tar- vetta uusille innovatiivisille hoitotyön me- netelmille ja niiden arvioinnille sekä johta- misen tutkimukseen ja kehittämiseen. Niin ikään terveysalan koulutuksen jatkuva ke- hitys sekä nopeasti etenevä digitaalisuus ter- veydenhuollossa edellyttävät uusien toimin- tamallien arviointia. Ihmiskuntamme suuret haasteet, ilmastonmuutos ja globaalit ter- veykskysymykset, haastavat myös hoitotietei- lijät mukaan hakemaan ratkaisuja. Tulevai- suudessa tarvitaankin laaja-alaista, eettises- ti ja tieteellisesti korkeatasoista tutkimusta ja kehittämistä. (National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine, 2021)

SHKS haluaa olla mukana tulevaisuuden rakentamisessa, vahvana tukena tutkijoille ja kehittäjille. Olemme osaltamme tuki huo- misen hoitotyölle!

## LÄHTEET

- Kuosmanen, L., Leino-Kilpi, H., Kupiainen, M., Luuk- kainen, S. (2024). Tuki huomisen hoitotyölle – Sairaanhoidajien koulutussäätiöllä juhlavuosi. *Tut- kiva hoitotyö* 22(1), 33.
- Lukana, A. (2016). Sairaanhoidajien koulutussäätiö 1990–2014 – Toiminnan murroksesta uuteen ai- kakauteen. *Hoitotiede* 28(2), 150–162.
- Luukkainen, S., Kupiainen, M., Leino-Kilpi, H., Kuos- manen, L. (2024). Sairaanhoidajien koulutussäätiöl- lä juhlavuosi. *Pro Terveys*, 2/2024, 26–27.

National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine. (2021). *The Future of Nursing 2020–2030: Charting a Path to Achieve Health Equity*. Washing- ton, DC: The National Academies Press. <https://doi.org/10.17226/25982>.

Sairaanhoidajien koulutussäätiö. (2024). Haettu 12.11.2024 osoitteesta <https://www.shks.fi/>